

Анотація на вибірккову навчальну дисципліну «Кримінальна патопсихологія»

Рівень вищої освіти: *другий (магістерський) рівень вищої освіти*

Галузь знань *05 Соціальні та поведінкові науки*

Спеціальність *053 Психологія*

Освітньо-професійна програма *Психологія*

Кількість кредитів: *4*

Рік підготовки: *1, семестр: 2*

Компонент освітньої програми: *вибірковий*

Мова викладання: *українська*

Викладач: Глаголич Слава Юріївна, психолог КНП «Закарпатський обласний медичний центр психічного здоров'я та медицини залежностей», кандидат психологічних наук

Опис дисципліни

1. Актуальність курсу. Кримінальна патопсихологія - це самостійна наукова дисципліна, що виникла на межі патопсихології, судової психіатрії та кримінології, та використовує підходи, понятійний апарат, методи кожної з них з метою вирішення наукових та прикладних проблем боротьби зі злочинністю. Предметом кримінальної патопсихології є особливості психології особи і злочинної поведінки осіб з психічними аномаліями у зв'язку з питаннями кримінального й цивільного права, які мають криміногенне значення і передбачають розробку заходів профілактики такої поведінки. Таким чином, кримінальна патопсихологія вивчає психологічну природу, психологічні закономірності й механізм впливу психічних аномалій на вчинення кримінально караних діянь.

Об'єктом вивчення кримінальної патопсихології є психологічні особливості особи і злочинної поведінки осіб з психічними аномаліями. Під психічними аномаліями розуміють такі розлади психічної діяльності особи, які не виключають осудності, але спричинюють особистісні зміни, які можуть мати криміногенне значення. Такі аномалії ускладнюють соціальну адаптацію індивіда і зменшують його здатність усвідомлювати власні дії й керувати ними.

2. Метою вивчення навчальної дисципліни «Кримінальна патопсихологія» є ознайомлення з патопсихологічними особливостями, механізмами та мотивацією злочинних дій осіб з психічними аномаліями.

3. Проблематика (зміст дисципліни), яка буде розглянута у процесі вивчення навчальної дисципліни.

У процесі вивчення навчальної дисципліни студенти ознайомляться з предметом, основними міждисциплінарними зв'язками та основними методологічними підходами в цій галузі психології; проблемою криміногенності психічних аномалій; психологічними особливостями та злочинною поведінкою злочинця з психічними аномаліями; прикладними проблемами кримінальної патопсихології; кримінальною віктимологією.

4. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- зв'язки між теорією судової експертології, науковими дослідженнями в загальній, клінічній та юридичній психології, практикою проведення судових експертиз за участі психолога;
- загальні принципи проведення психологічної експертизи; цілі та завдання експертизи при розладах сексуальної сфери;
- теорію та методологію виконання судових експертиз за участі психолога, специфіку предметних видів судових експертиз у кримінальному та цивільному процесах;
- законодавчі основи психологічної експертизи;
- організаційно-правові основи та етичні принципи виконання судово-психологічної і комплексної судової психолого-психіатричної експертизи;
- алгоритм вирішення завдань у різноманітних судово-експертних ситуаціях.

ВМІТИ:

- висловлювати свої думки усно та письмово, аргументовано захищати свою точку зору у взаємодії з іншими психологами-експертами, судово-психіатричними експертами, працівниками правоохоронних органів (дізнавачами, слідчими) та учасниками суду (суддями, прокурорами та адвокатами);
- складати план проведення психологічної експертизи, вибирати методи праці, що дозволяють вирішити завдання експертизи;
- ефективно взаємодіяти з органом або особою, яка назначає судову експертизу, а також зі судовими експертами-психологами та експертами суміжних спеціальностей (психіатрами, сексологами, наркологами);
- застосовувати організаційно-правові основи та етичні принципи виробництва судово-психологічної та комплексної судової психолого-психіатричної експертиз;
- вирішувати професійні завдання в різноманітних судово-експертних ситуаціях;
- проводити психологічну експертизу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Антонян Ю.М. Криминальная патопсихология / Ю.М. Антонян, В.В. Гульдан. – М.: Наука, 1991.
2. Демьянов Ю.Г. Диагностика психических нарушений: [Практикум] / Ю.Г. Демьянов. – СПб.: Сфера, 2004.
3. Зейгарник Б.В. Патопсихология. Основы клинической диагностики и практики / Б.В. Зейгарник; [2-е изд., перераб. и доп.]. – М.: Эксмо, 2009.
4. Змановская Е.В. Девиантология: (Психология отклоняющегося поведения): [Учебное пособие для студентов высших учебных заведений] / Е.В. Змановская; [2-е изд., испр.]. – М.: Академия, 2004.
5. Носачев Г.Н. Семиотика психических заболеваний: (Общая психопатология): [Учебное пособие] / Г.Н. Носачев, В.С. Баранов; [4-е изд., испр. и перераб.]. – Самара: Самар. мед. ин-т «Ревиз», 2006.
6. Психиатрическая клиника: [Учебное пособие для студентов и врачей-интернов] / [под. ред. профессора В.П. Самохвалова]. – Симферополь, 2003.

7. Яньшин П.В. Клиническая психодиагностика личности [Учебно-методическое пособие] / П.В. Яньшин; [2-е изд., испр.]. – СПб., Речь, 2007.